

Geachte leden van de gemeenteraad Ameland,

Op 21 december jongstleden hebben wij als bestuur van Koninklijke Horeca Nederland afdeling Ameland, namens de horecaondernemers van Ameland, een overleg gehad met het college van burgemeester en wethouders om een aantal van onze zorgen kenbaar te maken.

Tijdens dit overleg heeft het college aangegeven dat wij onze zorgen vooral ook met de gemeenteraad moesten delen. Met deze brief willen wij als bestuur van KHN afdeling Ameland, namens een groot deel van onze achterban, een aantal onderwerpen bij u onder de aandacht brengen. Onderwerpen die momenteel op Ameland spelen, die veel (horeca)ondernemers aangaan en waar wij zij zich zorgen over maken.

Wij hebben de tekst van deze brief vooraf naar onze achterban verzonden met daarbij een poll of men het eens was met de opgestelde brief. Maar liefst 91% van de stemmers heeft aangegeven achter de inhoud van de brief te staan.

Toeristische visie en vervoersvisie

Vrijwel alles op Ameland gaat 'op slot'. Er zijn geen uitbreidingen meer mogelijk binnen de horeca. In onze optiek gaat hier het gezegde 'stilstand is achteruitgang' op.

Als voorbeeld willen we 'De Ameland Kaap' benoemen. Vernieuwing is daar heel noodzakelijk, maar financieel niet haalbaar wanneer hier niet ook een uitbreiding mogelijk is. Wij hebben grote zorgen over de gevolgen hiervan. Het pand zal 'verpauperen' en dit wordt een tweede 'zwembad in Nes'. Dit vervallen zwembad is een duidelijk voorbeeld van wat er gebeurt als alles tegen wordt gehouden. Een doorn in het oog voor veel Amelanders en onze gasten.

Nog een bedreiging in de nieuwe toeristische visie is het evenementenbeleid dat gaat worden aangepast. Voor elk evenement moet er een natuurtoets gedaan worden. Dit betekent dus dat we, daar waar Ameland zo groot en bekend in is en daar waar Ameland de meeste marketing en daarmee de meeste 'first time visitors' naar het eiland haalt, ook al de duimschroeven gaan aandraaien. In onze optiek buitenproportioneel. Er komen ons zelfs al geluiden ter ore dat er over gedacht wordt om evenementen maar helemaal af te schaffen.

In de nieuwe vervoersvisie wordt gerept over minder auto's naar Ameland. Wij geloven echter sterk dat minder auto's ook minder gasten betekent. Zeker voor de familieparken zal dit een strop zijn. Een gezin met kinderen wil namelijk de auto mee hebben omdat zij enorm veel bagage mee moeten nemen. Wanneer dit niet meer lukt op Ameland zullen zij een andere bestemming kiezen waar dat wel kan.

Überhaupt minder varen en op tijd gaan varen gaat grote gevolgen hebben voor het toerisme op Ameland en dit lijkt al onvermijdelijk. Het aantal dagjesmensen zal drastisch afnemen. Ook zal het aantal gasten dat voor een weekendje naar Ameland wil komen, voor een andere bestemming kiezen als zij niet op vrijdagmiddag/avond heen en/of op zondagmiddag/avond terug kunnen. Ook zullen er in het (hoog)seizoen eenvoudigweg minder gasten overgezet kunnen worden. Ook zal dit grote gevolgen hebben voor de eilanders zelf. Denk aan forensen en schoolgaande jeugd. Maar ook aan ziekenhuisbezoeken, enzovoort.

Huisvestingsverordening

Wij weten en beseffen wat het hoofddoel van het aanpassen van de huisvestingsverordening

was. Echter is het hoofdstuk personeelshuisvesting hier in de slipstream meegenomen. Wij hebben destijds onze zorgen hierover al geuit aan het college van burgemeester en wethouders en er werd beloofd dat hier een oplossing voor zou komen, maar deze is helaas uitgebleven. Er is veel over gesproken maar tot nog toe geen resultaat. Inmiddels is de gemeente al wel begonnen met handhaven in bestaande situaties. Dit is dus letterlijk de duimschroeven aandraaien bij ondernemers die op deze manier in de problemen komen. Geen of niet voldoende huisvesting voor personeel betekent de deuren sluiten voor bijvoorbeeld één of twee dagen. Sommige ondernemers gooien zelfs al helemaal 'de handdoek in de ring'. Dit heeft verregaande financiële gevolgen voor de ondernemer en ook gevolgen voor ons toeristisch product. Daarnaast is het niet heel erg gastvrij dat een strandpaviljoen om 18.00 uur al dicht gaat, terwijl de zon nog hoog aan de hemel staat.

Het werkt ook in de hand dat er her en der huisvestingssituaties ontstaan waar niemand op zit te wachten. Ondernemers worden in het nauw gedreven. Alles wordt 'op slot' gezet, maar er komen geen nieuwe oplossingen en dat betekent dat een ondernemer geen kant meer op kan.

Nog een andere negatief gevolg van de nieuwe huisvestingsverordening is dat in de 'slipstream' een aantal 'Amelander' huizen nu al onverkoopbaar geworden zijn en daarmee alle 'Amelander' woningen minder waard geworden zijn (inclusief die van de ondernemer).

Seizoen verkorting

In onze optiek wordt er op dit moment op Ameland (bewust of onbewust) aangestuurd op een verkorting van het seizoen. Dit komt onder andere doordat:

- het steeds moeilijker wordt evenementen te organiseren in het voor- en naseizoen. Echter met deze evenementen wordt nu juist het seizoen verlengd (denk aan de Kunstmaand, Tussen Slik en Zand, XTERRA, Adventure Run, MTB Ameland, enzovoort).
- het is onmogelijk geworden voor jonge mensen om zich nog permanent te vestigen op het eiland. Zij kunnen niet kopen en tegenwoordig ook al niet meer huren. Hierdoor wordt het onmogelijk personeel te krijgen buiten de vakantietijden om.
- juist in het voor- en naseizoen hebben wij gasten die hun auto mee willen nemen naar Ameland (ouderen en gezinnen met hele jonge kinderen).
- er ons geluiden bereiken dat er nu zelfs al gesproken wordt over het verbieden van de terrasverwarming, waardoor ons terrasseizoen terug gebracht zal worden naar slechts drie maanden.

Overige bedreigingen

Naast bovenstaande punten willen wij ook graag onze zorgen uiten over nog drie bedreigingen die in onze optiek het toeristische product, maar zeker ook de leefbaarheid van de Amelanders op korte termijn zullen bedreigen:

- Dat er 's nachts helemaal geen taxi's meer rijden is natuurlijk niet erg gastvrij en draagt zeker niet toe bij aan een goed toeristisch product.
 - 's Avonds en 's nachts (na de laatste sneldienst) is het niet meer mogelijk om van en naar Ameland te komen. Voorheen werd dit nog door Veltman Marine service verzorgd, maar dit is onlangs ook stopgezet, omdat er niet meer in het donker wordt gevaren.
 - De Swinging Mill die dreigt te gaan sluiten. Iedereen (in ieder geval in Nes) kan zich waarschijnlijk de 'lockdown' tijd nog wel herinneren. Toen waren de discotheken
-

uiteraard ook gesloten en zochten jongeren andere locaties om te feesten. Met als gevolg grote overlast 's nachts op het strand en recreatiepark 'De Vleyen'.

- Een aantal ondernemers uit onze achterban geven aan dat ze graag willen verduurzamen, maar dat ze daarin tegenwerking ervaren vanuit de gemeente. Zo gaf één van de ondernemers aan zonnepanelen te willen plaatsen ter verduurzaming van het bedrijfspand, maar dat dit werd geweigerd omdat het pand in een dorpskern staat. Daarnaast geeft deze ondernemer aan graag keukenapparatuur dat gas verbruikt, te willen vervangen voor keukenapparatuur wat op elektriciteit werkt. Echter is dan niet mogelijk, omdat het stroomnetwerk van Ameland overbelast is. Wij begrijpen goed dat dit landelijke problemen zijn en niet specifiek een Amelanders probleem, maar wilden het hier toch kort benoemen om aan te geven dat dit onder sommige leden van onze achterban speelt.

Een stukje recente geschiedenis

Om onze bovenstaande punten kracht bij te zetten, willen we graag de vergelijking trekken met het recente Amelanders verleden.

20 jaar geleden waren er flinke (economische) problemen op het eiland. Deze ontstonden door een wetswijziging waarmee het onmogelijk werd gemaakt voor seizoenswerkers om kortstondig gebruik te maken van een WW uitkering. Veel bedrijven op Ameland gingen in die tijd in de winter minimaal zes maanden dicht en werknemers gingen 'in de WW'. Na afschaffing van deze (seizoens)werkloosheidsuitkering, hadden we een enorm probleem op het eiland. VVV, gemeente en ondernemers hebben hier destijds de handen ineen geslagen en naar oplossingen gezocht en gevonden!

De oplossing was seizoen verbreding zodat de werknemers het hele jaar in dienst / aan het werk konden blijven. Dit was niet alleen economisch maar ook sociaal maatschappelijk veel beter voor respectievelijk de ondernemers, de werknemers, maar zeker ook heel prettig voor onze gasten.

Naar aanleiding van dit gezamenlijke doel om Ameland te 'redden', zijn destijds de volgende initiatieven ontplooid:

- Voor-, naseizoen en winter evenementen als de Kunstmaand, Tussen Slik en Zand, XTERRA, Adventure Run, MTB Ameland, enzovoort.
- Hotels en campings zijn het gehele jaar opengestaan.
- Accommodaties zijn 'winterproof' gemaakt (van caravan naar bungalow).
- Strandpaviljoens mochten jaarrond blijven staan en dus het jaarrond open zijn.
- Terrassen werden overdekt en verwarmd om het terrasseizoen te verlengen.

Bovenstaande is allemaal een groot succes geworden en we hebben ons 'doel' bereikt. Tegenwoordig is Ameland het hele jaar 'open' en het hele jaar interessant voor onze gasten en hiermee hebben ook de bewoners het hele jaar werk en veel profijt van het feit dat alle voorzieningen het hele jaar open zijn.

Een aantal jaar geleden liep Ameland terug in het aantal bezoekers ten opzichte van bijvoorbeeld de andere eilanden. Het probleem was dat wij ons te weinig onderscheiden ten opzichte van de andere eilanden en te weinig naamsbekendheid hadden. Hier moest wat aan gedaan worden. Om deze reden hebben we de SPA opgericht. Op initiatief van de gemeente is

een discussie gestart over hoe we Ameland weer op de kaart kunnen zetten. Dat heeft onder andere geleid tot de sponsoring van FC Groningen, maar ook tot (inter)nationale sportevenementen. Er is een fonds opgericht. De gemeente heeft daar geld in gestort. Maar ook de ondernemers hebben flink geïnvesteerd via de promotiepot (VVV Ameland).

Tegenwoordig onderscheidt Ameland zich juist heel erg van de andere eilanden door onder andere al onze evenementen (denk ook aan Madness, Beachrugby, enzovoort), de korte boottijden (snelboot), het kunnen meenemen van een auto en zeker ook door onderscheidende en mooie, moderne horecaconcepten.

Ameland heeft inmiddels veel bekende en hippe concepten en vooral veel diversiteit in de horeca waarmee wij ons enorm onderscheiden van de rest.

Onze toekomstvisie (wanneer dit beleid wordt vastgehouden)

Wanneer we vast blijven houden aan het beleid dat op dit moment dreigt te worden ingezet, voorzien wij in de toekomst:

- dat er steeds meer (horeca)bedrijven leeg zullen komen te staan en dat er meer bedrijven zullen 'verpauperen'. Investeren zonder terugverdienen is immers heel zwaar / kan gewoon niet.
- dat er door het varen op tij steeds minder gasten naar Ameland zullen komen, waardoor de inkomsten van ondernemers en alle andere Amelanders terug gaan lopen.
- dat er door het varen op tij ook flinke gevolgen zullen zijn voor de Amelanders zelf (forensen, schoolgaande jeugd, ziekenhuisbezoeken, enzovoort).
- dat (horeca)bedrijven weer terug zullen (moeten) gaan naar seizoenopening. Aanvankelijk zes à zeven maanden per jaar, maar uiteindelijk misschien nog wel minder. Dit als gevolg van onder andere alle seizoenverkorting onderwerpen zoals we hierboven beschreven hebben, maar ook door het niet meer kunnen vestigen van jeugd / personeel op het eiland.
- dat de overlast alleen nog maar toeneemt, omdat alles wordt terug gedrukt in een kort seizoen. Dan moet alles gebeuren en we weten van de coronatijd dat dit tot grote overlast kan leiden.
- dat de overlast nog heel veel meer versterkt zal worden door het (alweer) sluiten van een horecabedrijf, namelijk de 'Swinging Mill'. Ook hiervan hebben we de recente voorbeelden tijdens de coronatijd.
- dat de overlast in het seizoen nog eens wordt versterkt doordat er alleen nog maar / veel meer seizoenspersoneel werkzaam is (in de winter zijn we immers gesloten).
- dat de verworven naamsbekendheid en het onderscheidend vermogen van Ameland, die we in de afgelopen jaren samen zo goed hebben opgebouwd, een halt wordt toegeroepen door het nieuwe beleid. Zeker door minder evenementen zullen we de 'spin off' / het aantal gasten dat wij bereiken snel weer kwijt raken.
- dat de winters weer heel stil en leeg zullen worden. Veel bedrijven zullen dan gesloten zijn en veel voorzieningen zullen ook sluiten. Hiermee zullen dus ook minder voorzieningen geopend zijn voor de Amelanders zelf. Ook de dienstregeling van de veerboot zal worden aangepast waardoor er in de winter veel minder boten zullen varen. Ook dit hebben we in coronatijd mogen ervaren. In de eerste lockdown, voeren er op een gegeven moment nog maar twee boten per dag.

Conclusie

Volgens ons kan het twee kanten op gaan. Beide zijn volgens ons niet heel wenselijk:

1. We zakken enorm terug in bezetting / toeristische omzet op Ameland. Er wordt niet meer geïnvesteerd en we zakken onderuit. Dit is recentelijk gebeurt op Schiermonnikoog (zo'n 10 jaar geleden). Ook daar is alles 'op slot' gezet. Uiteindelijk moest er zelfs een 'reddingsplan' komen voor Schiermonnikoog.

of

2. Door het beperken van openingstijden van bestaande bedrijven, het niet meer uitbreiden van bedrijven en bedden en door minder overtochten gaan wij dus de 'capaciteit' van Ameland flink terugschroeven. De toeristische vraag zal echter wel blijven. Dit resulteert in minder aanbod met meer (of dezelfde) vraag. Door marktwerking gaat dat onvermijdelijk leiden tot een hogere prijs. Met als gevolg dat Ameland (nog) duurder wordt en alleen nog maar bereikbaar is voor de elite. Het huidige beleid is bedoeld om dit te voorkomen, maar het averechtse effect gaat bereikt worden.

Wij begrijpen zeker wat de huidige problemen zijn en waarom daar beleid op gemaakt moet worden. Wij vinden het beleid wat op dit moment gemaakt wordt echter veel te reactief en te eenzijdig. Er wordt onvoldoende rekening gehouden met de belangen van de meeste stakeholders.

Alle maatregelen waar nu voor gekozen lijkt te worden hebben tot gevolg dat het aantal voorzieningen afneemt waardoor er minder toeristen naar Ameland komen. Bovendien wordt het seizoen korter. De capaciteit van 29.000 bedden loopt terug. De inkomsten lopen terug. Om het hoofd boven water te houden, stijgen de prijzen. Daarmee wordt Ameland duurder dan andere bestemmingen. En dan zitten we in een negatieve spiraal. Daar hebben we eerder in gezeten. De maatregelen die destijds zijn genomen hebben ons er bovenop geholpen. Maar met het nieuwe beleid wordt dat weer ongedaan gemaakt.

Wij geloven dan ook dat er verder in de toekomst gekeken moet worden. Naar wat de gevolgen van het (voorgenomen) beleid zullen zijn en dat daar het beleid op moet worden ingericht of aangepast.

Oftewel: wij zouden graag het huidige reactieve beleid willen omzetten naar een proactief beleid, met als doel zowel de leefbaarheid van Amelanders en de kwaliteit van ons mooie toeristische product te waarborgen.

Wij hopen met deze brief onze zorgen duidelijk te hebben gemaakt. Indien gewenst gaan we ook graag persoonlijk met u in gesprek. Ter verduidelijking van de punten die in deze brief genoemd worden of om met elkaar in discussie te gaan om de juiste oplossingen te vinden. Wij zijn van mening dat we een gezamenlijk doel hebben en dat de leefbaarheid op Ameland niet hoeft lijden onder een divers toeristisch aanbod, maar dat deze elkaar juist kunnen versterken.

Met vriendelijke groet,
Bestuur Koninklijke Horeca Nederland afdeling Ameland

